

(escriptor i articulista), Anton M. Espadaler (professor de la Universitat de Barcelona) i Carles Singla (professor de la Universitat Pompeu Fabra). Havia de participar-hi també un altre articulista i escriptor (Valentí Puig), però finalment no fou possible la seva assistència. Josep M. Espinàs, a més d'explicar la seva opinió personal sobre la feina d'articulista a la premsa diària, va destacar la capacitat de Sagarra com a prosista (un terme segons ell molt més vàlid que no pas el d'articulista). Se'n va declarar un admirador, especialment per un aspecte: la capacitat de precisió. Espadaler fixà l'atenció en *La ruta blava* i, per tant, en l'anomenada narrativa de viatges. Segons ell —i en detriment del que apunten les lectures més canòniques— *La ruta blava* no respon a un desig de primitivisme ni està relacionat amb la idea de fugida. El llibre no és més que una continuació del periodisme que feia Sagarra a *Mirador*, amb les mateixes característiques però en un context diferent. Per la seva banda, Carles Singla va fer un repàs als articles de Sagarra a *Mirador* entre 1929 i 1936, amb atenció especial, és clar, als de la sèrie «L'aperitiu», que són la gran majoria dels que podem trobar-hi. N'analitzà la diversitat temàtica i anà desenvolupant alguns d'aquests temes, amb atenció especial als que tenen repercussió literària.

Esperem que els textos de la jornada es publiquin ben aviat. Constitueixen una bona aportació, potser no tant al coneixement aprofundit de la producció de Sagarra, però sí a la valoració de la seva obra i de la recepció que té i ha tingut. L'Institut d'Estudis Catalans tenia el deure de commemorar en un acte acadèmic com aquest el cinquantenari de la mort de qui fou, a més d'un gran escriptor, membre de la Secció Filològica i president durant un temps de la institució. Mentrestant, tots els qui no van poder assistir en directe a la Jornada, tenen la possibilitat de visionar-ne les sessions a la videoteca de l'IEC (<http://videoteca.iec.cat>). Val molt la pena de fer-ho.

Jaume AULET
Universitat Autònoma de Barcelona

Celebració del Centenari de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a València i Alcoi (20 i 21 d'octubre de 2011). — Al llarg de l'any 2011 van ser commemorats els primers cent anys de la Secció Filològica (1911-2011) amb una munió d'actes repartits per tots els països de llengua catalana. L'itinerari per les capitals dels tres grans territoris de la *catalanofonia* es va encetar a Palma, amb un acte institucional al Teatre Principal, acollit pel Govern Balear (4 d'abril), va continuar a Barcelona, en una sessió solemne al Palau de la Generalitat de Catalunya (14 d'abril), i es va cloure a València el 20 d'octubre, en una jornada a la Universitat de València que va servir també d'homenatge a Manuel Sanchis Guarner, primer membre valencià de la Secció Filològica i amb la «mateixa edat» que la institució acadèmica que l'incorporava l'any 1961.

Ambdós centenaris van ser l'oportunitat perquè s'hi aplegassen l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana i el Departament de Filologia Catalana de la Universitat de València, tots dos fundats pel mateix Sanchis Guarner, per a organitzar al cap i casal de l'antic Regne de València un acte commemoratiu amb la Secció Filològica, que s'hi traslladà en ple amb tal motiu. La jornada va consistir en dues taules redones i una conferència que van tenir lloc el matí del 20 d'octubre a la sala d'actes de la Facultat de Filologia de la Universitat de València. La primera taula redona, presentada per Miquel Nicolás, es va dedicar a recordar els aspectes fonamentals de la biografia cívica de Sanchis Guarner a través de les intervencions de Santi Cortés, Alfons Llorenç i Rosana Cantavella. Entre tots tres van aconseguir emocionar l'auditori en recordar el sofriment que van causar a Sanchis Guarner les pròpies conviccions republicanes i valencianistes. Les primeres, durant la dictadura franquista, van comportar el seu empresonament i el desterrament posterior; quant al seu valencianisme, malgrat la moderació que sempre el va caracteritzar (o precisament per això), li va suposar, ja en la transició a la democràcia, l'agressió *moral* de la classe dirigent valenciana (UCD)

però també *física* del radicalisme anticatalanista. Segons relataren els intervinents a la taula redona, Joan Fuster estava convençut que l'*atac* de cor que va causar la mort del mestre de la filologia valenciana havia estat conseqüència de l'*atac* constant que patí Sanchis Guarner per haver defensat sempre la unitat de la llengua catalana. La segona taula redona, moderada per Antoni Ferrando, va significar un canvi radical de to, puix que es va dedicar a analitzar les línies d'estudi filològic que meresqueren l'atenció del personatge homenatjat: la dialectologia, a càrrec de Joan Veny; la història de la llengua i la gramàtica, a càrrec de Brauli Montoya, i la literatura, a càrrec de Vicent Simbor (presentada mitjançant la lectura de Ferran Carbó a causa de malaltia del professor Simbor). La sessió es va cloure amb una conferència de Vicent Pitarch sobre la relació de Sanchis Guarner amb la Secció Filològica, colofó ideal per a aquesta sessió que commemorava els dos centenaris: el del filòleg valencià i el de la institució, tots dos vinguts al món el 1911.

La celebració valenciana del Centenari va continuar la mateixa vesprada del 20 d'octubre i l'endemà 21 al matí a Alcoi. Els membres de la Secció Filològica acudien a la industriosa ciutat del sud valencià, acollits pel seu Ajuntament, per a participar en una commemoració múltiple, puix que a la pròpia celebració i a la de Sanchis Guarner, s'afegien ara la del gramàtic i escriptor Enric Valor, nascut el mateix 1911 i membre corresponent de la Filològica des de 1986; les dels centenaris també, però ara dels respectius traspessos, dels literats Teodor Llorente i Joan Maragall —aquest últim membre igualment de la Secció—, i les de tres figures il·lustres alcoianes: les dels escriptors Joan Valls i Jordi Valor, i la del cantautor Ovidi Montllor. No debades, el programa de la sessió acadèmica, desenvolupat a la seu alcoiana de la Universitat Politècnica de València, després d'una càlida recepció de les primeres autoritats municipals, universitàries i comarcals, no es va estar de retre homenatge a cadascun dels personatges referits. De Sanchis Guarner, Teodor Llorente i Joan Maragall van ser llegits fragments memorables de llurs obres a càrrec, respectivament, d'Antoni Ferrando, Josep Piera i Mariàngela Vilallonga. També respectivament, els professors Manel Rodríguez-Castelló i Joan Borja van dedicar sengles semblances a Joan Valls i a Jordi Valor. Així mateix, aquests dos autors literaris van ser analitzats des del punt de vista de llur aportació lèxica al català per Eugeni S. Reig, artífex de la llista de correu Migjorn. Enric Valor va veure dramatitzada una de les seues rondalles més difícils de recitar, la de Joan-Ratot, entre l'actor Joan Gadea i la xiqueta Marina Rozalén. I Ovidi Montllor va ser recordat emotivament pel professor i polític Jordi Botella, i interpretat magistralment pel cantautor Andreu Valor. L'única intervenció no relacionada amb homenatges va ser la del pedagog Vicent Pascual, que va presentar una ponència sobre el model d'educació plurilingüe més escaient per a la realitat lingüística del País Valencià. Val a dir que la majoria dels qui van intervenir en aquesta sessió, deixant de banda alguns dels autors homenatjats i totes les autoritats referides, eren alcoians o de la comarca: Manel Rodríguez-Castelló, Eugeni S. Reig, Joan Gadea, Marina Rozalén, Jordi Botella i Andreu Valor. Això, és clar, sense incloure-hi el públic assistent, que va desbordar totes les previsions i una part va haver d'arrambar-se a les parets de la sala per a poder seguir la sessió. Aquest primer dia de l'eixida de la Filològica es va cloure amb un sopar, ofert per l'Ajuntament, al restaurant «El Mirador del Cint», que va ser amenitzat per les cançons d'Andreu Valor, pel parlament del vicecalde d'Alcoi, Rafael Carbonell, i per la intervenció oral i el cant eivissenc del president de la Secció Filològica, Isidor Marí.

La resta d'activitats de la Secció Filològica a Alcoi van consistir, ja durant el matí del dia 21, en la celebració de la seua reunió mensual ordinària al magnífic edifici modernista del Cercle Industrial, en un recorregut per dues exposicions: «Els paisatges en l'obra d'Enric Valor» (presentada pels seus comissaris, Vicent Brotons i Joan Borja, de la Universitat d'Alacant) i «La llum de les imatges» (composta per mostres d'art religiós de l'arxiprestat d'Alcoi a les esglésies de Santa Maria i de la Mare de Déu), i en la visita al Museu Arqueològic, on, entre d'altres peces, cal destacar els anomenats ploms ibèrics de la Serreta d'Alcoi, amb escriptura ibèrica. Finalment, com a la nit anterior, no podem oblidar el colofó gastronòmic, ara a base d'especialitats alcoianes com els ca-

pellans amb tomaca, els abissinis i espardenyas, les bajoques farcides o els rosegons, tot acompanyat de begudes autòctones com la cervesa Na Valora o el famós cafè licor.

No és la primera vegada que la Secció Filològica es desplaça al País Valencià en el marc del seu programa d'eixides fora de Barcelona per a conèixer de primera mà la realitat de la llengua catalana i fer-se conèixer arreu dels Països Catalans. A València ja era la segona ocasió que acudia; a Alacant també s'havia desplaçat en dues ocasions. Ara bé, en cap de les dues primeres ciutats valencianes no ha estat mai rebuda per les seues autoritats municipals ni molt menys pels representants de la Generalitat Valenciana. Sempre, han estat les autoritats universitàries d'ambdues ciutats les encarregades de rebre la Secció Filològica. En canvi, a les altres poblacions visitades (Alcoi, Castelló de la Plana, Elx, Guardamar, Morella, Novelda i Sant Vicent del Raspeig), sí que s'ha produït una recepció amb tots els honors per part dels seus alcaldes i regidors (fins i tot, a Jumella, de la Regió de Múrcia, va ser rebuda la Secció Filològica pels representants del municipi). Hi ha, per tant, una assignatura pendent que té el País Valencià (en el seu conjunt) amb l'acadèmia de la llengua catalana que no es pot anar emplantant municipi a municipi ni es pot perllongar massa més en el temps. Caldria que, en benefici de la llengua comuna, no es retarde més el retrobament desitjat.

Brauli MONTROYA ABAT
Universitat d'Alacant
Institut d'Estudis Catalans

«**Filología Románica Hoy**» (3, 4 i 5 de novembre de 2011). — Els dies 3, 4 i 5 de novembre de 2011 es va celebrar a la Facultat de Filologia de la Universidad Complutense de Madrid el congrés *Filología Románica Hoy*, que, amb el subtítol de *I encuentro de jóvenes investigadores y doctores en Filología, Lingüística y Literaturas Románicas y áreas afines*, volia ser un lloc de trobada, posada en comú i de reflexió dels joves investigadors de l'àmbit de la filologia romànica. Cal dir que l'èxit de la convocatòria va superar amb escreix les perspectives dels organitzadors que van haver d'allargar un dia més dels previstos el congrés i programar les comunicacions en sessions simultànies (desdoblades en una secció de temes lingüístics i una de temes literaris) per donar cabuda a l'afluència de presentacions. La trobada s'estructurà al voltant de dues conferències plenàries, dues taules rodones, diverses sessions de presentació de projectes de recerca en plenari, i les sessions de presentació de comunicacions individuals, desdoblades, com hem dit, a causa del seu gran nombre. Les dues conferències plenàries es presentaren amb aquest títol però en realitat consistiren en sengles diàlegs entre romanistes, en cada cas, un investigador d'orientació més aviat literària i un d'orientació més aviat lingüística amb la presència d'un moderador; així intervingueren en la sessió inaugural Glyn Hambrook de la Universitat de Wolverhampton (Regne Unit) i Fernando Sánchez Miret de la Universitat de Salamanca, i, en el segon d'aquests diàlegs, Emili Casanova de la Universitat de València i Isabel de Riquer de la Universitat de Barcelona. Aquest format ben original donà com a resultat unes intervencions no només amenes i humanes sinó, sobretot, unes intervencions que posaren en relleu l'esperit de la romanística, esperit essencialment comparatista i caracteritzat per l'amplitud de mires. Les dues taules rodones s'articularen sota els títols «Perspectivas de futuro para la romanística» i «Las publicaciones científicas y la difusión de la investigación en lingüística y literatura románicas».

En les sessions de presentacions de projectes de recerca se'n presentaren de molt diversos: des de projectes dedicats a la lexicologia i lexicografia, a projectes d'estudis culturals, de literatura de viatges o projectes de creació i tractament de corpus digitalitzats de textos, literaris o no, de diversos àmbits de la Romània.

De les presentacions de comunicacions individuals en destacarem només, ja que no és possible